

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изх. № И-02 99

София, 29.04 2021 г.

ДО

Г-Н ГЕОРГИ ГАНЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ
КЪМ 45-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
На ваш № КБФ-153-02-6 от 20.04.2021 г.

ОТНОСНО: Законопроект за допълнение на Кодекса за социално осигуряване, № 154-01-4, внесен от г-жа Корнелия Нинова и група народни представители на 15 април 2021 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГАНЕВ,

Във връзка с изпратения ни за становище законопроект за допълнение на Кодекса за социално осигуряване, № 154-01-4, внесен от г-жа Корнелия Нинова и група народни представители на 15 април 2021 г., изразяваме следното становище:

Със законопроекта е направено предложение за създаване на § 7е в Преходните и заключителните разпоредби на Кодекса за социално осигуряване (КСО). Според ал. 1 от законопроекта, пенсиите за трудова дейност, отпуснати до 31 декември 2017 г. се преизчисляват от 1 юли 2021 г., като индивидуалният коефициент на лицето се умножи по средномесечния осигурителен доход за страната за 2018 г., след което размерът на пенсията се определя при условията и по реда на чл. 70, 75 и 79 на КСО. Според ал. 2, преизчисляването се извършва, ако това е по-благоприятно за лицето.

Необходимите допълнителни разходи, произтичащи от предложеното преизчисляване на пенсиите от 01 юли 2021 г. със средния осигурителен доход за 2018 г., следва да са в рамките на одобрения разчет за годината, в съответствие с регламентираните принципи и изисквания в Закона за публичните финанси (ЗПФ), при спазване на заложените разходни тавани и средносрочната бюджетна рамка. За да бъдат мерките реално изпълними, разходите за тяхното осъществяване е необходимо да бъдат съобразени с общата стратегия и приоритети за финансиране на публичния сектор и да бъдат обвързани в рамките на общите бюджетни параметри за съответната година, което е част от фискалната стратегия за поддържане на макроикономическа стабилност и фискална устойчивост и ангажиментите на българската държава като страна членка на Европейския съюз във връзка с чл. 126 от Договора за функционирането на Европейския съюз и протокола към него. По прогнозни данни на Националния осигурителен институт направеното законодателно предложение предполага допълнителни разходи за бюджета на държавното обществено осигуряване в размер на около 185,0 млн. лв. месечно или 1 110,0 млн. лв. за 2021 г., 2 286,0

млн. лв. за 2022 г., 2 434,0 млн. лв. за 2023 г. и 2 586,0 млн. лв. за 2024 г., каквито не са предвидени в Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване (ЗБДОО) за 2021 г. и актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2021-2023 г., респ. значително би се увеличил на недостига от средства по бюджета на държавното обществено осигуряване.

Общият размер на бюджетните разходи по държавния бюджет за съответната година се утвърждава с годишния закон за държавния бюджет по реда, предвиден със ЗПФ, и по принцип не би трябвало разпоредби в други закони да регламентират задължение за ежегодно осигуряване на конкретен размер на средства от държавния бюджет.

Приемането на предлаганите със законопроекта за допълнение на КСО промени, ангажиращи ресурс от държавния бюджет в значими размери, след като е приет Закона за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ) за 2021 г., без да са приложени детайлна финансова обосновка с ясен източник за тяхното финансиране и обоснована оценка на въздействието върху приходната и разходната страна на бюджета, както за текущата година, така и в средносрочен период, създава рискове за дългосрочната устойчивост на пенсионната система, респективно публичните финанси и нарушаване на фискалните правила, заложили със ЗПФ. Вземайки предвид, че разчетите по разходите за настоящата година вече наложиха прилагането на хипотезата за наличие на извънредни обстоятелства по чл. 27, ал. 4 на ЗПФ, породена от действащата извънредна епидемичната обстановка, може да се обобщи, че направените предложени допълнително биха влопили дефицита по КФП за годината и могат да имат значителни дългосрочни последици. За разлика от основната част от мерките за борба с пандемията и преодоляване на породените от нея социално-икономически последици, които са с временен характер и в средносрочен хоризонт няма да оказват натиск върху разходите, предложени за промени в КСО имат постоянно действие и биха довели до дългосрочен натиск върху разходите/трансферите по държавния бюджет, съответно върху бюджетния дефицит.

Освен всичко посочено законодателят е предвидил, че разпоредбите на нормативни актове, които предвиждат увеличаване на разходите, намаляване на приходите и/или поемане на ангажименти за разходи/плащания, след като са приети годишните закони за държавния бюджет, за бюджета на държавното обществено осигуряване и за бюджета на НЗОК, не трябва да се предвижда да влизат в сила по-рано от изменението им или от влизането им в сила за следващата бюджетна година (чл. 19 от ЗПФ). В този смисъл всички предложения за промени в КСО следва да са съпроводени с конкретни номинални разчети за пряко или косвено въздействие върху разходите/трансферите по държавния бюджет, които да бъдат обвързани в разчетите по държавния бюджет и КФП в хода на бюджетната процедура за съответната година. Обвързването на параметрите по приходите, разходите и бюджетното салдо в бюджетната рамка за съответната година следва да е съобразено с изискванията на фискалните правила по смисъла на Глава втора на ЗПФ. В противен случай няма да бъдат изпълнени основни принципи на бюджетния процес, регламентирани в националното законодателство, което несъмнено би представлявало обективна невъзможност за спазване на законово регламентирани параметри по държавния бюджет за настоящата година.

По наше мнение, съчетаването на солидарната отговорност с индивидуалния принос на осигурените лица трябва да бъде водещо за всички законодателни инициативи свързани с промени в пенсионния модел. Във връзка с това считаме, че направеното със законопроекта предложение, насочено към увеличение размера на пенсиите на пенсионерите (придобили право на пенсия преди 31 декември 2017 г.) с принос към осигурителната система за минал период, неоснователно се обвързва с настоящия ръст на средния осигурителен доход, за който лицата, които са се пенсионирали и не са упражнявали трудова дейност следователно не са подлежащи на осигуряване, нямат принос. Също така следва да се има предвид, че България е страна с постоянно застаряващо

население и в бъдеще се очаква коефициентът на възрастова зависимост да продължи да се влошава. В момента той е около 35%, а се очаква да надхвърли 50% към 2050 г. Това означава, че за първият стълб на пенсионната система в страната ще става все по-зависим от дофинансиране от държавния бюджет и е много вероятно номиналният ръст на пенсиите да изостава от ръста на останалите доходи в страната.

В допълнение на гореизложеното следва да подчертаем, че не подкрепяме промени в пенсионния модел, да се извършват за сметка на финансовата стабилност на пенсионната система и на публичните финанси като цяло. Според нас от изключителна важност за устойчивостта на системата е всички мерки насочени към увеличаване размерите на пенсиите да бъдат обвързани с надежден и реалистичен източник на финансиране в дългосрочен план, във връзка с което Министерството на финансите не подкрепя предложението законопроект, № 154-01-4, внесен от г-жа Корнелия Нинова и група народни представители на 15 април 2021 г.

МИНИСТЪР:

КИРИЛ АНАНИЕВ